

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto. Izdaja vsak petek. Urejuje uredniški odbor. Odgovoren urednik Tomo Gošnik. Tiskarna Slovenskega poročevalca v Ljubljani, predstavnik Franc Plevl. Uredništvo in uprava Novo mesto, Česta komandanta Staneta 23. Poštni pribor 33. Telefon uredništva in uprave 127. Tekoči račun pri Mesini hranilnicu v Novem mestu 616-H-T-24. Letna naročnina znaša 40 din, polletna 240 din, četrteletna 120 din in je plačljiva viaprej.

Dolenjski list

Tedenik okrajev Črnomelj, Kočevje

JSKA KNJIŽNICA

J MESTO

LETOS BO ŠLO MANJ INVESTICIJSKIH SREDSTEV ZA INDUSTRIJO, VEČ PA

za pospeševanje kmetijstva, gradnjo stanovanj in krepitev socialističnih obratov

Razdelitev letosnjih proračunskega skladova je bila na zadnjem seji oben zborov OLO Novo mesto, v ospredju zanimanja odbornikov, ki so iz poročila predsednika okrajnega Gospodarskega sveta slišali, kako bodo uresničena načela družbenega plana za dvig življenske ravni in pospeševanje kmetijstva na Dolenjskem.

Sklad za pospeševanje kmetijstva

Leto 1955 je prelomnica v odnosih naše družbe do kmetijstva. Vsi najtežji naporji za industrializacijo in elektrifikacijo države so za nami in iz leta v leto bo namenjenih več sredstev za dvig kmetijske proizvodnje. Ta pomoč je bila velika tudi že doslej, le da je bila manj vidna. Zgrajena je vrsta tovarn za poljedeljske stroje in orodje, za umetna gnojila, za preskrbo vasi z ostalimi potrebami pripomočki in podobno. Letos pa bo kmetijska pospeševalna služba tudi v okrajih imela na razpolago znatna sredstva, ki naj zagotovijo večje pridelke v kmetijstvu.

Koliko so namenili za to v novomeškem okraju? V sklad za pospeševanje kmetijstva bo šlo 15 odstotkov dopolnilne dohodnine, kar znaša letos 18 milijonov in 450.000 din. Gospodarski svet je sodelovanjem Okrajne zadružne zveze predlagal, da bi ta denar uporabili takole:

Za pospeševanje živinoreje 4.080.000 din, za zaščito rastlin 1.450.000 din, za vinogradništvo in sadjarstvo 1.150.000 din, za dvig rastlinske proizvodnje 1 milijon 463.000 din, prispevek za gradnjo gnojil in silosov 5 milijonov din, za dvig proizvodnje pa 4 milijone in 200.000 dinarjev, od tega za premije pri odkupe mleka milijon din, pomoč za gradnjo silnice na Trški gori 2 milijona, premije pridelovalcem milijon din in za manjše melioracije (izsuševalna dela, regulacije potokov itd.) 200.000 din. V skladu bo tudi obvezna šestodstotna rezervra v višini 1.107.000 dinarjev.

S tem denarjem bo ljudska oblast pomagala kmetom preko kmetijskih zadrg zlasti pri dviganju živinoreje. Pomoč bodo dobili za nabavo plemenskih bikov in merjascev, prilejena bo okrajna živinorejska razstava, urejeno rejsko središče za perutnine na Mali Loki, urejeni bodo razni spomini, tekašča, plemenitne postaje za žrebce, pomoč bo dobilo čebelarstvo, ribištvo itd. Znatne sredstva bodo šla za uničevanje kolodradskega hročja in kaparja v obliku popustov na škropiva. Za matičnike je namenjenih šeststo tisoč dinarjev, za delno ureditev drevneslic 400.000 din, na Trški gori pa bo zgrajena silnica, ki bo začela naše vinogradnike s kakovostnimi trtačmi. Nad 800 je prijav za gradnjo gnojilnih jam in silosov. Računa, da bi jih letos s pomočjo 5 milijonov lahko zgradili pribl. 250. Prizrejene bodo spet razne kmetijske razstave, tečaji za predsednike raznih pospeševalnih odborov pri zadružah in podobno.

K sredstvom za pospeševanje kmetijstva moramo pristeti se 1.300.000 din iz skladu za urejanje voda – letos bodo s tem denarjem regulirali pritoke Mirne – in nad 7 milijonov dinarjev iz okrajnega kreditnega skladova, ki jih bodo dobila kmetijska posestva v okraju.

Sklad za gradnjo stanovanj

Ves dobitček gradbenih podjetij in 10,5 odstotkov dobitčka gospodarskih organizacij je namenjen za gradnjo stanovanjskih hiš. Tega denarja bo letos v skladu 62.702.000 din, namensko pa je sklad razdeljen za hiše na Grmu, za končno obnovitev novomeške stare gimnazije, za posojilo tekstilni tovarni, ki grad stanovalne hiše na Marofu, za posojila zasebnim interentom za zidavo, dograditev, prizadevanje in nadziranje stanoval-

vanjskih hiš ter za adaptacijo večje števil stanovanj v Novem mestu.

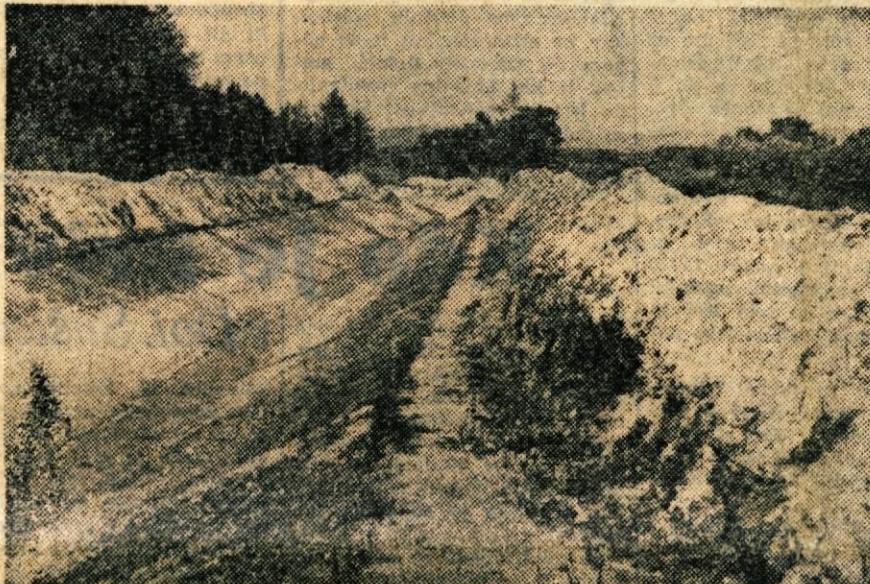
Več socialističnih obratov in drobne lokalne dejavnosti!

Vseh prošenj s strani raznih podjetij za investicijsko posojilno iz okrajnega kreditnega skladova je bilo letos za nad 175 milijonov dinarjev, pristopcem pa bo moč ustrezi le z dobro tretjino, to je znesek 61.500.000 din. Potreb je iz leta v leto več, iz znanih razlogov pa moramo letos skrbeti vsi za to, da gradbene dejavnosti ne bomo razširili tako kakor lani. Gospodarski svet je zato predlagal, da bi odobrili iz kreditnega skladova letos najnujnejše investicije temelj podjetjem:

Opekarni Prečna – 5 milijonov din, Kovinarju v Novem

bilo zelo razgibano, čeprav so nekateri odborniki s svojimi predlogi pokazali, da ne razumejo v celoti pomena lokalne gospodarstva. Tudi v našem koncu bi kakšno tovarno postavili, da ne bi šlo vse proti Stražišču, je dejal eden izmed odbornikov s trebanjskega področja. Predsednik OLO Viktor Zupančič je pojasnil, da bi stal na pr. opekarna v Račjem selu nad 150 milijonov din, žičnica pri prečenski opekarni pa bo s 5 milijoni zagotovila nadaljnje delo temu obratu. Ni pa vse odvisno le od denarja. Če manjka v občinskih ljudskih odborih in njihovih gospodarskih svetih dobrav volje in pripravljenosti, da bi razvili drobno lokalno dejavnost in obrne delavnice socialističnega sektorja, ki hitro vračajo vloženo vrednost in so ljudevstvu v korist, potem tudi investicije same niso nobena resitev. Tak primer je v Zu-

darskih investicij za ta dela na razpolago znesek 10 milijonov in 920.000 din, ki pa bo v celoti porabljen za plačilo do logov 26 elektrifikacijskih odborov. Elektro morajo dobiti s časom vsi naši kraji – da bo to uresničljivo, smo vložili zadnjih 10 let milijarde in milijarde dinarjev v 52 novih električnih central, brez katerih niti toka! – pri tem pa je potreben načrt. Dogaja se pa vedno znova, da posamezni odborni narocajo elektrifikacijska dela in se zanašajo, čebo že okraj v jeseni plačal...! Tega nereda mora biti konec. Odborniki so na seji povabilni prizadevnost številnih elektrifikacijskih odborov, ki pripravljajo drogove in drugi material za napeljivo električne v svoje vasi, vendar morajo vsa ta dela potekati v skladu z razpoložljivim materialom, denarjem in v vrednosti okraja ter podjetja »Elektro Novo mesto«.

Sest takih odvodnih kanalov bo iz zamočvirjenega področja Kozarij pri Sentjerneju odvajalo nepotrebno vodo v Krko. Tudi za melioracijo bo prispeval okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva vsako leto več sredstev.

mestu – 1.010.000 din, Kmetijskemu posestvu Otočec – dva milijona din, Destilaciji na Mirni – 6 milijonov din, Industriji perila – 4 milijone din, Mizarstu Gotva vas – 3.500.000 din, novemu Podjetju za izvrševanje popravil in izdelavo šivalnih strojev na Mirni – 8 milijonov din, Zdraviliško-gostinskemu podjetju Smarješke Toplice – 3 milijone din, novomeški kavarni – milijon din, klavnicu v Novem mestu – 2.800.000 din, podjetju »Gorjanci« – 4 milijone din, 7 kmtr. posestvom v okraju – 5 milijon din, Mesarji Dol Toplice – 300.000 din, Mesariji Sentjernej – 420.000 dinarjev, Krojaštvo Novo mesto – 250.000 din, Pekarji Novo mesto 360.000 din, Mizarstu Trebnje – milijon din, Mizarstu Mirna peč – pol milijona dinarjev, Mizarstu Dvor – 3 milijone din in Trgovskemu podjetju Sentjernej – 300.000 dinarjev. Za obnovitvena dela na novomeškem vodovodu bo iz skladu odobreno posojilo 10 milijonov dinarjev. Razpravljanje o kreditih je

žemberku in Trebnjem, kjer lokalna podjetja v veliki meri po krvidi občinskih ljudskih odborov in posameznikov v podjetjih ne morejo zaživeti. V Stražišču je razvili delavnost le Direkcija državnih železnic s svojimi delavnicami, medtem ko občina sama ni storila skoraj za krajne socialistične obrate. Nasprotom pa so se takata podjetja razvila v Dol Toplicah brez pomoči okraja, ker se je občinski odbor zavedal, da so take delavnice potrebne in skupnosti koristne.

Razpravljanje o likvidaciji mizarstva v Žužemberku oziroma o združitvi z mizarstvom na Dvoru je potrdilo, da je od sposobnih oziir. nesposobnih posameznikov v takih podjetjih in občinskih ljudskih odborov odvisno, kako se nekraj razvija in gospodarsko krepi ali pa tu ni.

Več reda v elektrifikacijo podeželja

Nič manj živahnih ni bilo razpravljanje o elektrifikaciji naših vasi. Letos je iz negospo-

Predlagano razdelitev skladov so odborniki potrdili. Rešili so tudi več upravnih zadev in sklepali o raznih predlogih in tekočih vprašanjih uprave okrajnega ljudskega odbora.

Mestna sindikalna sveta v Novem mestu im Crnomelju ter

občinski svet v Trebnjem, Stražišča, Semiču, Metliki, Mirni, Kostanjevici, Sentjerneju, Žužemberku in Mokronogu, ki bodo izvoljeni v tem in prihodnjem mesecu, imajo pa sta bila tudi poslanec Avgust Jazbinšek in Jože Plavec za OK ZKS Novo mesto. O pomenu in vlogi bodočih občin je najprej govoril Janko Ovenc, predsednik OSS Novo mesto. Dejal je, da čakajo sindikalne organizacije v okviru komun pomembne naloge. Delavski razred mora vsesstransko sodelovati v političnem in ostalem družbenem življenu občine, pri čemer bodo sindikalne organizacije zlasti skrbeli za vsklavjevanje interesov občine in kolektivov. Odnosi med podjetji in občino oz. okrajem bodo čedalje tesnejši. Skrb za uresničevanje pravilnega plačnega sistema, za službo socialnega zavarovanja, prizadevanje in sodelovanje v reševanju številnih komunalnih vprašanj, predvsem za občinska zadružna zadružitve, prizadevanje in sodelovanje v razpravljanju o raznih predlogih in tekočih vprašanjih uprave okrajnega ljudskega odbora.

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v narodni dohodek Bele krajine

Previsok dobitček gradbenih podjetij – Kmetijske zadruge še niso zajele vsega odkupa kmečkih pridelkov – Večina industrijskih podjetij se ugodno razvija in prinaša znatna sredstva v nar

Zdravilna zelišča LEP VIR DOHODKOV

Prišel je čas nabiranja raznih zdravilnih zelišč, ki se je letos zaradi dolge zime nekoliko kasnilo. V zvezi s tem se je pričela tudi organizacija nabiranja v odkupu po zadružah, kakor tudi po vaseh. V nekaterih zadružah je odkup že prav živahen ter imajo zadružni uslužbenici polne roke dela s prevzemanjem in dajanjem potjasnil in nasvetov nabiralcem, katera zelišča se sedaj nabirajo, kako naj jih nabirajo in usijo, da bo zasušek čim boljši. Tam, kjer so ljudje dobro poučeni, se nabiranje v polnem teknu in so nabirali z zasuškom prav zadovoljni.

Po poglejmo še malo v kraju, kjer je nabiranje zdravilnih zelišč zelo slabo ali pa se s tem nihče ne ukvarja. Marsikdo se sprasuje, kaj je temu vzrok?

Glavni vzrok je v tem, da prebivalci v oddaljenih vasenih t. j. v pretežni večini v hribovitiški predelih, tam kjer je največ zelišč in na večje možnost nabiranja, sploh ne vedo, katera zelišča se lahko nabirajo za prodajo. Precej preglavic delajo nabiralcem domača imena posameznih rastlin. Gotovo jih je več kot polovico, ki jih v posameznih krajih vse drugače imenujejo, kot je splošno slovensko ime. Pred kratkim smo obiskali posamezne vasi v okolici Starega trga ob Kolpi in v območju Miklarjev, kjer raste vse polno zdravilnih zelišč. Iz razgovora s posameznimi vasičani smo videli, da v te vasi po osvoboditvi do letos še nihče ni prišel, da bi jim zbuli zanimanje za nabiranje zelišč, kaj povedal kaj naj nabirajo in jim pokažal pot do preprostega vrata dohodka. Po teh oddaljenih vasesh so letos razobeseni tudi lepaki z imeni rastlin, ki se nabirajo v posameznih mesecih. Toda ti lepaki so brez haska.

Hitro odkrit roparski umor na Hrvatskem

Pri vasi Hrneti na drežničkem polju so na žitni njivi našli 22. maja truplo neznanega moškega. Vsi znaki so kazali, da je postal žrtev roparskega umora. Pri njem niso našli nobenih dokumentov, a tudi poznal ga ni nihče od domačinov. Storilci so na vse načine skušali zbrisati sledove za seboj, vendar jim vse to ni pomagalo.

Preiskovalni organi so kmalu odprtli, da je bil umorjen Stjepan Kufrin, kmet iz Drežnika. Kmalu so odkrili tudi storilca. Ze 25. maja so na Šavskem mostu v Zagrebu arretirali 38-letnega Roka Marovića iz Obreža pri Zagrebu, drugi dan pa na tržnici v Zagrebu še Arifa Demirovića iz okraja Velika Kladuša. Oba sta priznala, da sta ubila Kufrina, ker sta vedela, da ima pri sebi veliko denarja. Preiskava proti obema morilcem se nadaljuje, ker obstaja sum, da imata na vesti še druge zločine.

(Karlovacki tjednik)

IZ NOVEGA MESTA

Je kolesarjenje v novomeškem parku dovoljeno?

Pot, ki pelje od stavbe OLO proti pošti (čez park), je bila za kolesarje do nedavnina prepovedana, kar je opozarjala tudi upravna tabela, mileniki so pa kolesarje na tej poti kaznovali z denarno kaznijo. Table ni več in kolesarji se vožijo nemoteno. Ne vemo, ali je prepoved ukinjena, vsekakor pa imamo meščani pravico zahtevati, da je ta pot za kolesarje prepovedana. Kazak:

1. Ob tej poti je otroško igrišče.

2. Po tej poti hodijo otroci v otroški vrtec (zadnjic sem bil priča, ko je kolesar podrl dekle in seveda hitro ušel), na strečo je ni poškodoval.

3. kolesarji (civilni in uniformirani, vozijo se namreč obojaji) imajo po cesti komand. Stanet oz. po Ljubljanski cesti prav tako dolgo pot, in še lepo.

V Novem mestu bo od 3. do 10. julija Turistični teden

Turistično društvo v Novem mestu se ob sodelovanju ostalih društev in organizacij pripravlja na Turistični teden, ki bo od 3. do 10. julija. V tem tednu bo vrsta predmetov, ki naj pozive domači turizem in odkrejite lepote Dolenjske širšemu krogu ljubiteljev naravnih lepot tega predela naše domovine.

Uvod v Turistični teden bo velika bokala ali »not na Krki 3. julija zvezčer, pri kateri bo sodeloval Veslaški klub Krka. V tednu bo več skupinskih izletov v razne dolenske partizanske kraje. Se stanicem vseh dolenskih Turističnih društev, ki bo v tem tednu v Novem mestu, je namenjen večjemu sodelovanju vseh društev pri razvijanju turizma na Dolenjskem.

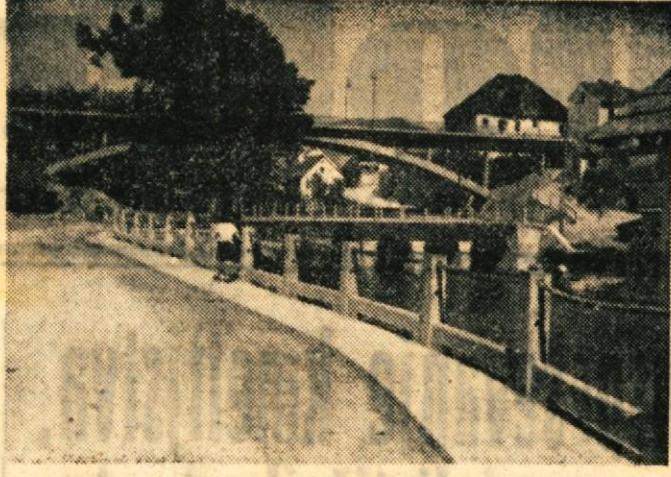
Skozi Novo mesto že sedaj potuje dnevno na desetine av-

ce n' nikogar, ki bi ljudem razložil, oziroma pokazal vzorce svezih rastlin in jim povedal krajevna imena. Ko razlagal posamezniku kaj naj nabira in mu dopoveduje, da je te rastline v bližnji okolici zelo veliko, ti zatruje, da pri njih ne raste. Primer: »Očka, ali ne bi začeli nabirati tudi vršičke gloge? S tem se prav lepo zasluri.«

»Ja, tega pa ni pri nas, še niko, ki ga nisem videl! Skočiš do bližnjega grma ter mu odlomiš svetlo vejico, pa reče: »Ja, to je pa medvedova hruščka! O, tega je pa dosti pri nas! Prav tako kot z glogom, je tudi z lubjem krhliko. Ko pokažeš vzorec sveže veje, ti odgovori: »Temu pa pravimo pasikovina, to se pa bo izplačalo nabirati. Koliko pa je smemo nabrat? Ali je veliko potrebujete itd.«

V marsikrski zadruži bi lahko zdravilna zelišča pomenili precejšnji odkup, če bi se zadruge bolj zanimala za nabiranje v svojim članom, predvsem manjšim posestnikom, več pa pojasnjevale, kako je možno priti do zasuška. Za zaključek naj navedem še nekaj besed nabiralcu, ki se s tem delom bavi več kot dve uri hoda. Začel sem z nabiranjem zdravilnih zelišč in vam moram priznati, da sem prav zadovoljen. Zasluzim dobro, saj je moja družina lani nabrala raznih zelišč za več kot 150.000 dinarjev.«

Zupan Miha

Crnomaljsko mostostrojje nad Lahinjo in Dobličanke

Na Semiču smo dobili naslednje pismo, na katerega pričakujemo javno posnemo Uprave za dohodke pri OLO Črnomelj.

8. junija letos so se pripeljali v Semič finančni usluženci, davčni izterjevalci OLO Črnomelj, verjetno s pravico, da bi na prisilen način izterjali davne izostanke za leto 1954 in prvo akontacijo za leto 1955. Izterjevanje pa ni bilo samo grobo in v nasprotju s kulturnimi odnosi med ljudimi, ampak je predstavljalo grobo kršenje ustavnih in drugih zakonitih določil.

Nekaj primerov iz Semiča:

Davčni izterjevalci niso pri-

V klerikalni propagandi se je zataknilo

Prav v času, ko je Jugoslavija v središču svetovne pozornosti in ko s svojo dosledno milojubno in neodvisno politiko pridobiča vedno večji ugled v svetu, je smatral Vatikan za potreben, da ponovi izmišljeno trditve o preganjanju vere v Jugoslaviji. Koroski kleriklci so se seve takoj spet vključili v to staro melodijo iz Rima in so v Volkszeitung in »Tedenku-kroniki« uslužno preveleči vse, kar jim je nadrobila Jugoslavija s posebnimi sklepki.

(Slovenski vestnik 9. jun. 1955)

Lani 304.000 Jugoslovanov

več

Iz predhodnih podatkov Zveznega statističnega zavoda je razvidno, da je znašal lani naravnih prirastek prebivalstva v Jugoslaviji nekaj več kakor 304.000 ljudi. Po vojni je to največji letni naravnih prirastek. V republikah se je rodilo več otrok kakor v letu 1953, razen v Sloveniji, kjer je bilo lani rojenih 3000 otrok manj kakor v letu 1953.

Vsemi so glede tega sploh zelo prizadervni. Da bi bila propaganda o preganjanju vere v Jugoslaviji vsekaj nekoličko verjetna in Koroščem bolj okusna, upiravša celovški škof ponekod s pomočjo mladih dekle zbirko blaga za izdelavo cerkevnih oblačil kot »pomoč preganjanju cerkvi v Jugoslaviji«. Tu pa se je režiserjem zglasila klerikalna propaganda nekaj zataknilo. Celovški kleriklci so se seve takoj spet vključili v to staro melodijo iz Rima in so v Volkszeitung in »Tedenku-kroniki« uslužno preveleči vse, kar jim je nadrobila Jugoslavija s posebnimi sklepki.

Na Koroškem so glede tega sploh zelo prizadervni. Da bi bila propaganda o preganjanju vere v Jugoslaviji vsekaj nekoličko verjetna in Koroščem bolj okusna, upiravša celovški škof ponekod s pomočjo mladih dekle zbirko blaga za izdelavo cerkevnih oblačil kot »pomoč preganjanju cerkvi v Jugoslaviji«. Tu pa se je režiserjem zglasila klerikalna propaganda nekaj zataknilo. Celovški Volkszeitung namreč sama poroča, da je bilo odposlan v Jugoslavijo že nad 100 kilogramov duhovniškega perila in oblek in drugega.

No, torej! Kdor je bil doslej slep in je morda še kaj verjel, sedaj vsi lahko tudi že s prsti opita, da je ves krik o preganjanju vere v Jugoslaviji samo

navadna slagana bajka in sredstvo za vpreganje naivnih vernikov v politično protijugoslovansko propagando nasprotnikov miru med narodi in njihovega priateljskega sožitja.

(Slovenski vestnik 9. jun. 1955)

30. aprila so malone pogorele Dolnje Sušice pri Dol. Toplicah.

Porotila so navajala, da so povzročili poštar otroci, ki so zakurili preblizu lesenega, s elamo kritega gospodarskega poslopja.

Škoda, ki je nastala, je bila ocenjena na 12 milijonov dinarjev. Verjetno je pa že mnogo večja.

Ce upoštevamo, da so bili vsi pogorelega zavarovani le za boril 339.000 dinarjev, si lahko mislimo, kako težko so prizadeti in koliko truda jih bo stalo, da si bodo opomogli.

Pri tem pa se moramo resno upraviti, ali so pravi krvci res otroci, ki so v svoji otroški pamet zakurili, pa je močan večer zanesel ogenj po vasi. Res so se otroci kasneje, ko je bilo že prepozno, verjetno zavestili nesrečo, ne pa krvide, zato je popolnoma nemogoče napraviti krvido za požig skoro cele vasi otroški, pa je verjetno tole, da so otroci, ki so vse sklenili izgrijanje z vžigalicami in ognjem nastane, blizu vsega.

Nimam namena delati reklame za zavarovanje, da bi se obiskovali z vžigalicami in krovom.

Mlin ima svoj industrijski tr. poleg njega pa je zgrajen tudi že velik žitni silos, ki je do malenega mehaniziran.

»Ubijalec polne lune«

Policija v nemškem mestu Brunswicku je po dolgem iskanju našla Zmleški izdelki bo oskrboval Kotevško, Dolenjsko in v velik del Primorsk.

Mlin ima svoj industrijski tr. poleg njega pa je zgrajen tudi že velik žitni silos, ki je do malenega mehaniziran.

»Kočevju gradijo največji valjčni mlin v Sloveniji«

Lanskem jesen je podjetje »Zidar« pričelo graditi enega največjih mlinov v Sloveniji. V jesenskih in zimskih časih so v glavnem opravili zemeljska dela. Izkopali so nad 4.000 kubičnih metrov zemlje. Spomladi so pričeli zidati temelje. Delo bo napredovalo zlasti zdaj, ko bo s polno zmogljivostjo začeli graditi ogromni žerjav, ki lahko dvigne 5 ton in je visok 42 m. Opravljati bo delo 50 delavcev, ko bodo gradili višja nadstropja, pa celo več. To je prvi žerjav v Sloveniji, kjer je bilo lani rojenih 3000 otrok manj kakor v letu 1953.

Odkrili so ga, ko je hotel začeti graditi 29-letno Eriko Mund. Toda ona je bila močnejša in mu je ušla. Alarmirala je sosedne vasi, da je bila zbrizgujevalna voda.

Načrti so pa vse do konca nepravilni, da bi se zbrizgujevalna voda nepravilno izločila.

Načrti so pa vse do konca nepravilni, da bi se zbrizgujevalna voda nepravilno izločila.

Za člane upravnega odbora okrajnega sklada za gradnjo stanovanj so bili na zadnji seji OLO izvoljeni: Tone Pirč za predsednika, Henrik Cigoj, Alojz Hiede, Franc Medle in Ludvik Golob pa za člane odbora.

Okraini sklad za kreditiranje investicij vodi prav tako upravni odbor, katerega člani so vsi hranični člani upravnega odbora Narodne banke, podl. Novo mesto: Maks Valek kot predsednik, Tone Pirč podpredsednik, člani pa so: Luka Dolenc, Metod Beltram, Jože Grigar, inž. Ante Lovšek, Henrik Cigoj, Rudi Pintar, Ivan Novšak in inž. Dušan Sodnik.

Ob tej poti je otroško igrišče.

2. Po tej poti hodijo otroci v otroški vrtec (zadnjic sem bil priča, ko je kolesar podrl dekle in seveda hitro ušel), na strečo je ni poškodoval.

3. kolesarji (civilni in uniformirani, vozijo se namreč obojaji) imajo po cesti komand. Stanet oz. po Ljubljanski cesti prav tako dolgo pot, in še lepo.

(Karlovacki tjednik)

4. Ce se neki odlok sprejme, naj se tudi izvaja!

Novomeščan

Uporavna odbora stanovanjskega in kreditnega sklada

Za člane upravnega odbora okrajnega sklada za gradnjo stanovanj so bili na zadnji seji OLO izvoljeni: Tone Pirč za predsednika, Henrik Cigoj, Alojz Hiede, Franc Medle in Ludvik Golob pa za člane odbora.

Okraini sklad za kreditiranje investicij vodi prav tako upravni odbor, katerega člani so vsi hranični člani upravnega odbora Narodne banke, podl. Novo mesto: Maks Valek kot predsednik, Tone Pirč podpredsednik, člani pa so: Luka Dolenc, Metod Beltram, Jože Grigar, inž. Ante Lovšek, Henrik Cigoj, Rudi Pintar, Ivan Novšak in inž. Dušan Sodnik.

Ob tej poti je otroško igrišče.

2. Po tej poti hodijo otroci v otroški vrtec (zadnjic sem bil priča, ko je kolesar podrl dekle in seveda hitro ušel), na strečo je ni poškodoval.

3. kolesarji (civilni in uniformirani, vozijo se namreč obojaji) imajo po cesti komand. Stanet oz. po Ljubljanski cesti prav tako dolgo pot, in še lepo.

(Karlovacki tjednik)

4. Ce se neki odlok sprejme, naj se tudi izvaja!

Novomeščan

Uporavna odbora stanovanjskega in kreditnega sklada

Za člane upravnega odbora okrajnega sklada za gradnjo stanovanj so bili na zadnji seji OLO izvoljeni: Tone Pirč za predsednika, Henrik Cigoj, Alojz Hiede, Franc Medle in Ludvik Golob pa za člane odbora.

Okraini sklad za kreditiranje investicij vodi prav tako upravni odbor, katerega člani so vsi hranični člani upravnega odbora Narodne banke, podl. Novo mesto: Maks Valek kot predsednik, Tone Pirč podpredsednik, člani pa so: Luka Dolenc, Metod Beltram, Jože Grigar, inž. Ante Lovšek, Henrik Cigoj, Rudi Pintar, Ivan Novšak in inž. Dušan Sodnik.

Ob tej poti je otroško igrišče.

2. Po tej poti hodijo otroci v otroški vrtec (zadnjic sem bil priča, ko je kolesar podrl dekle in

Dobre gospodarske osnove občine Šentjernej

Ena izmed 11 bodočih občin novomeškega okraja bo občina Šentjernej. Obsegala bo območje dosedanje občine in večji del občini Skocjan in Smarjeta. Imela bo 8.750 prebivalcev, od teh 6.974 kmetijskih proizvajalcev, 119 industrijskih delavcev, 95 gozdnih delavcev, 32 gradbenih delavcev, v trgovini je zaposlenih 71 oseb, v obrti 384, v komunalni 3, neprodiktivnih prebivalcev (otrok, invalidov in starčkov) pa je v občini 1060.

Po površini bo merila šentjerneška občina 13.280 hektarov ali 132 kvadratnih kilometrov. Od te površine je produktivne zemlje 126.72 kvadratnih kilometrov, neproduktivne pa 6.69 kvadratnih kilometrov. Od produktivne zemlje je 68.55 km² obdelovalne, od te 32.98 km² orne zemlje. Gozdne površine zavzemajo 58.17 km². Povprečno pride na vsak km² 66 prebivalcev, na km² obdelovalne površine 102.

Vso skrb Živinorej!

Iz gornjih podatkov je razvidno, da ima občina v gospodarskem pogledu pretežno kmetijsko obdelavo. Na splošno je to predel znan po živinoreji, zlasti po vzreji mlade plemenske živine, posebno pršičev, v samem Šentjerneju in okoliči pa je tudi več naprednih konjerejcev. Konjski šport z doma vzredenimi konji ima v Šentjerneju staro tradicijo. Goveje živine jasno obdobju bodoče občine 5.300 glav, konj 1.200, pršičev pa okoli 8.000.

Med industrijske obrate na območju občine štejemo lahko samo izkoriscanje kremenčeveva peska podjetja Kremen iz Novega mesta in pa obrat Telekomunikacije. Vendar obstajajo v občini doberi pogoji tudi za razvoj industrije, zlasti pa obrti. Poleg velikih zalog kremenčevega peska so lani odprtih nad Šentjernejem ležišča dobre železne rude.

Kako je mogoče v vsakem kraju razviti podjetja, ki sicer takoj v začetku nimajo industrijskega značaja, a so za celotno gospodarstvo, zlasti pa za gospodarstvo posamezne občine izredno važna in pomembna, dokazujejo naglo razvijajoča se podjetja v Šentjerneju: obrat Telekomunikacije, mizarsko podjetje »Podgorje« in čevljarsko.

Od Šentjerneja do Prekope je ravno polje...

prebivalca, na km² orne zemlje pa 211 prebivalcev. Narodni dohodek je predviden v letosnjem okrajnem družbenem planu v višini 267.630.000 din. Po planu bo dalo knjižstvo 210.263.000 dinarjev narodnega dohodka, industrija 22.202.000 din, gospodarstvo 8.427.000 dinarjev in obrt 25.738.000 din.

V bodoči občini je 10 šol, od teh 8 osnovnih, nižja gimnazija in gospodarska šola, zdravstvena

Na enem kamionu za 20 do 25 milijonov din proizvodov!

V maju 1951 je prišlo v prostore blivše strojno-traktorske postaje v Šentjerneju 14 ljudi. Iz Ljubljane jih je poslalo podjetje Telemunikacije, da prično tu z novim obratom tega podjetja. Med njimi je bil en sam strokovni delavec. Kot pripovednik upravnika Ludvik Simončič, so prideliči čisto po partizansko. Zapustili so domača dekleta, ki se nikdar niso videla industrijske proizvodnje. Pričuli so jih in danes dela v obratu že 60 ljudi, od teh pa le 9 moških. Izdelujejo upore za radio aparate in potenciometre. To so majhni, drobni izdelki, ki pa so zelo iziskani. Da bi krili vse povprševanje po tem blagu, bi moralni povečati proizvodnjo vsa za 100 odstotkov. To tudi želite in si prizadevajo, da bodo dosegli.

V štirih letih petnajstkratno povečanje...

Maja 1951 smo v našem listu prinesli vest iz Šentjerneja, kjer smo med drugim omenili »vreemensko mizarsko delavnico«, kar je v resnicu takrat tudi bila. Prvega aprila 1951 sta pričela mizanja Cvelbar in Radešček, primesila vsak nekaj kosov orodja, se ustavila v blivšem podrtjem hlevu ter izjavila, da bosta ustavljati Šentjerneški mizarski obrat. Razen njiju tega gotovo ni nihče verjel. Dve luknji sta bili v tem zapuščenem hlevu brez oken, poda in vrat, streha pa je visela na nekaj opornih. Morala sta imeti zvrhan koš korajče, da sta se sploh upala v »stavbo«. Kako sta se vrgla na delo in organizacijo obrata v takih okoliščinah, je težko na kratko povedati. Se v istem letu je stala na

zidovih starega hleva moderna delavnica, ki je zaposlovala že 9 mizarijev. Tudi prvi stroj so zbrneli v spodnjih preurejenih

Skrbimo za grobove padlih borcev

Pred kratkim sem bil v Sentrupertu na Dolenjskem in sem med drugim obiskal tudi vaško pokopališče. Ko sva z znancem vstopila, mi je takoj pri vhodu pokazal na desno stran, na prostor, kjer so pokopani neznani padli partizani. Nisem mogel verjeti, da po-

čivajo borti, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo, v tako zapuščenem grobu! Mislim, da bi moralo biti organizacija Zvezne borcevista, ki bi v prvih skrbela, da se grobovi urede tako, da bi bilo dostoожно za padle borce. Če že iz finančnih razlogov ne morejo postaviti spomenika, naj bi postavili vsaj plagoz z napisom, ki bi opozarjal ljudi, da na tem kraju leže padli borce za svobodo. Grob bi moral urediti tako, da bi imel lep izgled. Seveda bi bilo treba za grob stalno skrbeti in ga udrževati.

S tem bi se le malenkostno oddolžili spominu vseh tistih, ki so žrtvovali življenja za dobrobit nas vseh. Ker verjetno to ni osamljen primer, bi morale organizacije ZB skrbeti za to, da bi bili grobovi partizanov dostoожно urejeni! P. T.

Med tem ji je Janez povedal, kako je dobil vezo. »Južni gremo!« je zaključil.

Pozno ponoči sta zaspala. Tema je še vladala, ko je Janez vstal. Oblekel se je, hitro pozajtkoval, spravil reči v nahrbnik in stopil v spalnico. Otroka sta mimo spala Rahlo ju je objel, poljubil na čelo, stisnil k sebi zeno in odšel.

Fantje iz vasi so drugačia drugim odhajali v partizane. Milena je sama živila z otrokom. Nikamor ni hodila v življenje brez Janeza se je je zazdejo prazno. Težko ga je pogrešala. Edino veselje sta ji bila njuna malčka Milena in Boris. Tudi otroka sta pogrešala očka.

Oba sta jo vsak dan neštetočat spraševala: »Mamica, kje je očka? Kdaj bo prišel nazaj?«

»No! Ne budi huda. Vse se je srečno obrnilo, jo je tolatal. »Pogled!« je skriveno začel, vezlo sem dobil s partizani! Ne bodo me Nemci dobiti!«

»Oh! Ta nesrečna vojna je vzdihala, se odtrgal od njega in mu postavila večerjo na mizo.

»Res! Prišel bo in ringara-

ja se bomo igrali!« ju je tolažila. Otrokomu so zasijale oči in srceča sta jima nemirno bila ob pričakovovanju očkeve prihoda.

Včasih Milena ni mogla zadržati solz. Stopile so ji v oči, združile po obrazu in padle na otročička, ta sta začudena gledala, odprla usta in tudi njima so privrele solze na dan. Milena ju je ljubeče objela, stisnila k sebi in vsi trije so jokali. Ona, da izjave bolečino in strah za možem, otroka pa, ker je jokala mati in ker očka ni bilo.

Nekega dne je v sosednji vasi zapokalo. Partizani so napadli ustaško postojanko. Borba je bila kratka, ker se ustaši napada niso nadalej.

V vasi je postal veselo.

Domači fantje in možje so prisli domov.

Milena je stale pri oknu in želenje čakala. Gledala je po cesti, kdaj pride njen Janez.

Prihajali so možje, fantje, njega pa ni bil.

Zalostno se je obrnila od

okna, spustila zavesi in se za-

gledala v možovo sliko na

nočni omariči, jo vzela v roke, pritisnila k licu in zamila-

vanja.

»Ba bo res prišel?« sta

vprašala čez nekaj časa.

»Res! Prišel bo in ringara-

ja se bomo igrali!«

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

zavila.

»Ringaraj!« sta zaposila

otroci. In so zaplesali.

Družnica že dolgo ni bila tako srečna.

Toda ure veselja so hitro

ARGENTINA v spopadu z Vatikanom

Argentina bo ločila cerkev od države — 145 let stara tradicija — Popolni razkol med cerkvijo in Peronovo vlado — Borba za argentinska tržišča

Letos maja je argentinska poslanska zborница sprejela predlog, pa katerem bo cerkev ločena od države. 145 let, od 1810, je bila rimokatoliška cerkev držav-